

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 în an 4 cor. 40 bani.
 o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 în Franța, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE:
 se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

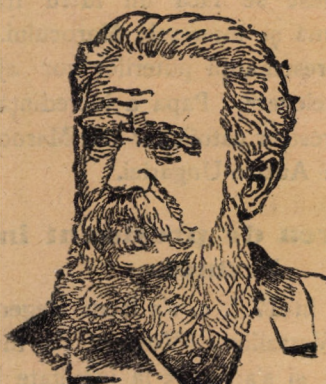

Graf Tattenbach

Trimișii statelor la conferența din Algeciras.

von Radowitz

Visconti-Venosta

Sid Mahommed el Mokhri

Almodovar

Paul Revoil

Sir A. Nicholson

În 16 Ian. c. s'a întrunit în orașelul spaniol Algeciras conferența europeană în afacerea Marocului. Conferența are însemnătate deosebită pentru pacea și liniștea Europei, luând în considerare receala ce s'a iscat între Germania și Franța, în afacerea aceasta, cum și interesele, mai cu seamă comerciale, ce le au în Maroc și celelalte state. Toate cauzele pendente trebuie regulate și împăcate, de aceea conferența va ține mult, poate și două luni și va avea lucruri grele de isprăvit.

De aceea vedem, că deosebitele state și-au trimis la conferență pe cei mai destoinici diplomați, de cari dispun. Dăm aci potretele trimișilor, cari reprezintă statele mai de frunte.

Deasupra sunt trimișii Germaniei: contele Tattenbach, residentul Germaniei în Ma-

rocco (Tanger) și Radovitz, un bătrân și înțelept bărbat de stat. La mijloc se află Visconti Venosta, reprezentantul Italiei, apoi urmează Mohamed el Mokhri unul din trimișii Marocului și prințul Almodovar de la Rio, reprezentatul Spaniei, actual ministru de externe. Din jos în stânga este portretul francesului Revoil, unul din cei mai buni diplomați ai Franței și apoi Sir A. Nicholson, reprezentantul Angliei.

Monarchia noastră, care nu e așa de mult interesată în afacerea Marocului, e reprezentată prin contele Welsersheimb. De president al conferenței a fost ales prințul Almodovar, ținându-se conferența pe pământ spaniol.

La începutul anului.

Încă un an, anul 1905 dela Nașterea Mântuitorului lumii, l'am îngropat în momentul vecinicii. În acest restimp, care pe calea vecinicii este mai puțin decât o clipită de ochi, dar' în viața unui popor numără ceva, am avut multe de îndurat, pe lângă puținele bucurii, de cari am fost părtași.

Și dacă în înaintarea noastră spre bine am dat de greutăți, de pedeci și am îndurat lovituri, oare cine este de vină în locul dintău? Protivnicii? Aceia, cari din cine știe ce cauză, nu ne dau nici un ajutor? Sau doară soartea nemiloasă? Nu, nici una, nici alta.

A învinovați pe protivnici, ar fi tocmai ca și când un om, care nu-și împlinește întru toate datorințele sale față de sine și familia sa și astfel nu hălăduiește cum ar trebui, ar învinovați pe vecinii săi pentru neajunsurile sale. Oare drept ar avea un astfel de om? Oare nu el însuși e mai mult și în locul atâtău vinovat pentru-că nu poate da înainte?

Și earăș e bine și drept, ca să ne mângăiem cu aceea, că soartea ne-a făcut dureri și ne-a dat lovituri? Nu! E adevărat, că Românul când pățește ceva rău, zice, că așa a fost să fie și să mângăie cu vorba: așa 'i-a fost scris în stele. Aceasta înse e slabă mângâiere și nici nu-i adăverată. Nimărui nu e scrisă soartea înainte și atârână de la om, dela purtarea și hărnicia lui, ca să se ferească de primejdii și să învingă pedecile, ca astfel să poată răsbate înainte. Și în lumea luminată de azi trebuie să lăpădam dela noi vorba cu scrisul în stele și tot mai mult să avem în vedere vorba înțeleaptă și adevărată, că fiecare e faurul sorții sale, a norocului său, adică fiecare își croiește el soartea după vrednicia sa.

Așa dar' dacă în trecut și în anul, ce 'l am îngropat, am suferit neajunsuri și lovituri, nu trebuie să învinovățim pe alții, ci mai atâtău pe noi înșine. Să ne cercetăm bine noi pe noi și vom vedea, că scăderile noastre sunt de vină la multe rele, ce ne bântuie.

Intr'un număr înainte de sărbători am arătat, că ne trebuie *tărie și putere* și am zis că la aceste baza o putem pune prin minte luminată și stare materială bună. Dar' pe lângă aceste, ca să dăm înainte, ni se mai cere *unire și disciplină*.

Unirea înseamnă a fi toți ca unul, când vorba e de-a lupta pentru un lu-

eru bun și de folos obștesc, ear' disciplina înseamnă a asculta de conducătorii noștri, de oamenii mai luminați ca noi și a nu lucra resleți sau a ne lua după vorbele și ademenirile străinilor.

În anul, ce a trecut, mulți din noi n'au făcut așa în tot locul. Să ne aducem numai aminte de cele petrecute! Dar' dacă aceasta așa a fost, să nu mai fie în viitor, în anul, la al cărui început ne aflăm.

Pe aceia, cari se vor abate pe orice teren dela unire și disciplină să-i desprețuim, să-i eschidem dintre noi. Să intrăm în anul-nou cu deviza poetului:

Earba rea din holdă peară...

Crăciunul fraților Macedo-Români. »Revista Macedoniei« în nrul său de Crăciun își încheie astfel prim-articolul:

»Crăciunul, găsește pe frații noștri din Macedonia anul acesta, în momente grele. Ei nu-l vor sărbători prin petreceri ca lumea cea-altă, însă nici triști nu-i va lăsa.

Credința în mai bine, îi va înbărbăta, după cum suferințele de până azi i-au oțelit.

Încheierea noastră e că isbânda va fi a dreptății și deci a fraților noștri.

— Dorim isbânda cauzei tuturor Românilor.

Recruții în Austria. Din Viena se anunță, că guvernul va prezenta în prima ședință a parlamentului proiectul de lege despre contingentul (numărul) recruților. Guvernul cere pentru armata comună numărul obișnuit de 59,042 de feciori, pentru armata teritorială 14,500.

Numărul Sașilor în America. Zilnic merg dela noi Români de-ai noștri în America și se așează ca lucrători în deosebite părți ale ei. Care se fie numărul lor, nu știm încă, dar' știm, că sunt mulți. Sașii sunt mai morocoși în privința aceasta. Unul din ei, Mihail Binder, administratorul societății de editură ardeleană din Erie Pa, a făcut o conșcriere a lor și după muncă grea a aflat, că Sașii emigrați din Ardeal la America sunt

La alegerea de president în Francia.

7026 de suflete (dintre cari 2239 femei), cari sunt împrăștiați în 54 orașe. Cei mai mulți se află în Cleveland Ohio (1068 de inși), apoi în Newcastle Pa (625), în alte 5 orașe peste 500 etc.

Oare n'am putea să facem și noi o statistică a Românilor din America, acum, când avem acolo doi preoți stabili cu parochii?

DIN LUME.

Pe când în Rusia războaiele perd tot mai mult din vehemență, în Spania și în Francia s'au petrecut săptămâna aceasta două lucruri însemnate, cari au atras luarea aminte asupra lor. Aceste sunt: conferința statelor în Algeciras (Spania) și alegerea de president nou al Franciei în Versailles.

Conferința din Algeciras.

Conferința statelor în afacerea Marocului și-a ținut prima ședință în 16 l. c. În aceasta s'au făcut unele formalități și s'a ales de president prințul Almodovar. Să zice, că

conferința va ținea timp mai lung, de oare ce statele voiesc să facă un lucru train luând în seamă și interesele Marocului. crede, că reprezentanții puterilor vor ajunge la deplină înțelegere. Papa a încredințat apărarea intereselor catolicilor din Maroc, reprezentantului Austro-Ungariei.

Alegerea de president în Francia

Mercuri în 17 l. c. s'a făcut alegerea de president în Versailles. Votarea s'a început la 2 ore d. a. și s'a sfârșit la jumătate la 4. Presidentul camerei Fallieres a primit 416 voturi, Doumer 191 și 42 de voturi s'au împărțit între alți trei candidați.

La alegerea de president în Francia.

— Vezi ilustrația —

Săptămâna aceasta Miercuri în 17 l. c. a fost alegerea de president al Franciei pe 7 ani. Alegerea capului statului francez o fac senatorii și deputații, întruniți în congres în Ver-

FOIȚA.

La începutul anului.

— Mulți ani-noi, —

Mulți ani-noi Români iubiți!
Să trăiți cu sănătate,
Și de bine s'aveți parte
De rău departe să fiți...

Deie bunul Dumnezeu
Să mai scadă valurile
Ce 'mpresoară malurile,
Să scăpați și voi de greu...

Deie vergura Marie
Ca voi frații mei de-un sânge
Pentru cari inima-mi plânge,
De-acum s'aveți bucurie...

Deie dulcele Isus
Ca de astăzi înainte
Voi în fapte mari... și sfinte..
Să n'aintați cât mai sus...

Deie spiritul prea sfânt
Voi cu toți una să fiți
Și 'n unire să trăiți
Cât îți trăi pe pământ...

Încă odată: mulți ani-noi
Vă doresc cu sănătate
Și cu roade îmbelșugate,
D zeu fie cu voi!

Maria din Câmpie.

Valea Plângerei.

La poalele Carpaților, cari despart Oltenia de Ardeal, se află un sat ardelenesc cam de vr'o patru sute de fumuri, numit Valea-Plângerei. Casele sunt clădite dealungul unei văi, care odinioară a fost foarte roman-

tică, astăzi însă e mai mult pustie decât frumoasă. Vremuri grele au rupt țărmurii verzi și albia apei s'a umplut de nășip și bolovani, rostogoliți de pe culmile, cari străjuesc din vecii vecilor aci ca nește uriași. Astăzi se poate vedea cum dintele vremii a mâncat din aceste dealuri, împodobite odinioară cu mestacani, a căror coaje strălucă noaptea în bătaia lunii ca argintul cel curat. Plaiurile frumoase din trecut le-a înghițit vremea și în locul lor au rămas niște râpi urite ca gurile țăganilor hămesiți de foame. Toată regiunea îți produce impresia unui deșert trist, posomorât.

Traiul a fost totdeauna greu pentru bieții Români din Valea Plângerei; moșie e puțină și și aceasta nu e binecuvântată de Dumnezeu. Dela început au fost nevoiți locuitorii acestor plaiuri a lua lumea în cap pentru agonisirea pâinei de toate zilele.

În păsimesi când începea a se desprimăvără își luau rënd pe rënd toți bărbații în putere traista și toiagul și o porneau spre Balcan. Unii se opreau prin România, alții treceau și Du-

sailes, fosta residență de vară a regilor Franciei, lângă Paris. Alegerea s'a făcut în așa numită: sala congresului, care a fost zidită la 1876, în »curtea verde« a castelului și în care încăp cel puțin o mie de oameni.

Congresul e presidat de presidentul senatului și senatorii și deputații votează pe rând, cu țidule.

Chipul nostru ne arată o parte a uriașei sale de alegere, cum o aranjează înainte de alegere pentru actul însemnat.

Din România.

Ordin de zi.

Din prilejul Anului-nou M. Sa regele a adresat armatei un înalt ordin de zi, în care amintește că sunt 40 de ani de când stă în fruntea armatei române. Curajul fraților vostri — zice regele — a făcut coroana de oțel a României și încă în anul acesta vom serba jubileul de 25 ani ai regatului. Privesc cu mândrie acest trecut bogat în fapte mari. . .

Ordinul sfârșește cu obicinuita urare a regelui:

— Oficeri, suboficeri și soldați, vă urez an-nou fericit!

† Eugeniu Stătescu.

Săptămâna trecută Vineri, a reposat în București marele bărbat de stat al României, Eugen Stătescu, în vârstă de 69 de ani. Reposatul și-a făcut studiile de drept în Paris. A fost ministru de justiție, de interne și externe în mai multe rânduri în guvernele liberale. El a fost un bărbat politic distins al României.

Dărnicia familiei regale.

Din prilejul serbărilor Crăciunului s'au împărțit în decurs de-o săptămână din partea Regelui și Reginei și Prințului și Princesei, moștenitorii tronului, pela săracii din București, Iași, Craiova, Bârlad și alte localități din țară 40,000 lei în bani, lemne și în brăcăminte. Numai în București au fost ajutați peste 2000 de săraci.

ădrea, ba pe câte unul îl ducea ursita până în Asia-mică. Prin țările aceste străine vărau ei toamna târziu se reîntorceau earăși la vatra lor caldă și mulțumitoare, unde petreceau în anul familiei lor până la primele prevestiri de primăvară.

Erau însă și bărbați de aceia, cari nu puteau sau nu voiau să vină în fiecare toamnă acasă, ci numai la doi-trei ani mai cercetau cuibul din care au sburat. Gurile rele așa vorbesc, că bărbații aceia nu se doreau la vatra lor, fiindcă nu le dete Dumnezeu binecuvântare la căsătorie. Poate se fie și ceva adevărat în clevețirile acestea, căci e cam greu de a-ți închipui un bărbat în vârstă cea mai frumoasă, care se știe că în satul său îl dorește o nevestă, care l'ar mânca cu pâine de drag ce-l are și se nu-l tragă inima a veni toamna la ea, ca să guste o iarnă în creagă toate plăcerile ce le ofere dragostea unei femei iubitoare.

Pentru casa la care lipsea o iarnă bărbatul era semn rău, dar' unde lipsea și a

Timbre noue.

În anul acesta se vor eda mai multe timbre noue în România. Cam prin Maiu vor eși în tipar timbrele în amintirea jubileului de 40 de ani ai domniei regelui Carol, apoi în amintirea espoziției generale române, care se va deschide în 1 Iunie c.

Acum în Ianuarie se scot două feluri de timbre, de 3, 5, 10 și 15 bani. Pe ele va fi chipul reginei, din cauză, că ele se scot în favorul policliniceii (spital) și a însoțirii »Țesătorea« din București, întemeiată de regina. Pe un soi de timbre regina este îmbrăcată în haine de îngrijitoare dela Crucea-Roșie, având dedesubt inscripția:

D-zeu se ne dirigeze mâna — Carmen Sylva.

Pe celelalte timbre regina șede lângă furca de tors, ear' inscripția este:

Rânile legate și lacrimile șterse — Carmen Sylva.

Suflet bun românesc.

O foaie din București serie: Joi după amezii înainte de Crăciun prințul Carol (băiatul moștenitorului de tron) a venit cu tramvaiul electric dela Cotoceni până la Bulevard, Colțul Str. Victoriei. Aici s'a dat jos și a făcut o plimbare însoțit de crescătorul seu, profesorul Moehlin. În strada Lipscani lângă biserica Zlatari, principele văzu patru băieți cum se uitau cu jind la un coș plin cu colaci, ce era de vânzare. Principele văzând băieții i-a întrebat: »Vă plac colacii?« — »Da«, răspunseră băieții, »dar' n'avem parale«. Atunci principele dădu negustorului 2 lei, pentru cari se împartă băieților colaci. — »Dar' jucării aveți pentru Crăciun?« — »N'avem! Părinții noștri sunt săraci«. — »Haideți cu mine!« zise principele și intrară toți într-o prăvălie cu jucării. »Eu v'ași cumpăra multe jucării — zise principele — dar' n'am decât 40 lei și regele nu mă lasă să fac datorii«. Apoi adresându-se comerciantului zise: »Să dați băieților jucării multe și frumoase, fie-căruia de câte 10 lei«. Băieții abia acuma recunoscă pe principele, care era îm-

doua oară toată nădejdea s'a pierdut. Dela casa aceea și-a luat și Dumnezeu gândul.

Nevestele astfel părăsite, până când se se poată mângăia plângeau cu amar. Și în niște ani răi atâtea neveste au fost părăsite de soții lor necredincioși, încât noaptea vuiau văile și dealurile deatâtea bocete și văierări. După aceea eară veniră ani mai buni, dar' în zădar! Satului 'i-a rămas de atunci numele de Valea-Plângerei.

Devale.

Sentințe populare.

Nevasta bună e cunună de aur pe capul omului; nevasta rea e cunună de mărăcini.

*

Lenea e mama urîtelui și străbuna sărăciei.

*

Vremea vinde paiele și nevoia le cumpără.

brăcat civil, și nu găsiu cuvinte să-l mulțamească. — Eșind din prăvălie principele s'a dus prin strada Carageorghevici la palat.

„Foaia Poporului“.

Cu începutul Anului-nou 1906 deschidem un nou abonament la »Foaia Poporului«.

Ea va fi și în anul acesta ceea-ce a fost în trecut: apărătoarea și povățuitoarea oamenilor dela țară, va apărea cu cuprins bogat și variat și cu ilustrații.

Prețul abonamentului se află în fruntea foii (4 cor. 40 bani pe un an; 2 cor. 20 bani pe 1/2 an).

Rugăm pe iubii cetitori a-și înor în curând abonamentul și a lăți foaia între prietini și cunoscuți.

Amintim, că de-odată cu prețul abonamentului se pot trimite bani și pentru »Călimdarul Poporului« (45 fil.), Biblioteca »Foi Poporului« (un nr. 20 fil. și porto 5 fil.), icoana Catedralei (70 fil. și 1 cor. 10 b. cu porto) etc.

Călimdarul Poporului.

Pe lângă cuprinsul bogat literar și ilustrații frumoase, »Călimdarul Poporului« pe 1906 cuprinde și glume multe în proză și poezie, pline de haz și veselie. Astfel »Călimdarul Poporului« pe lângă învățăturile sale folositoare, ne procură și ciasuri de petrecere veselă.

Unele din glume sunt ilustrate.

Drept probă de ilustrații comice dăm în nrul de azi următoarea, aflătoare pe pag. 78 a călimdarului:

Nu totdeauna așa . . .

— Glumă ilustrată, —

Cerșitorul: Da, doamnă, n'am fost eu totdeauna așa.

Doamna: Știu, că săptămâna trecută erai schiop de celalalt picior.

Din Cluj.

— Ianuarie c.

După cum s'a fost anunțat în un număr trecut, în Cluj s'a pornit înființarea unui cor bisericesc, a cărui lipsă de mult a fost simțită.

Corul, condus și instruit de noul învățător dl Andrei Pora, a învățat pe lângă cântările bisericești și 2 colinzi, aranjate în 4 voci pentru cor bărbătesc de numitul învățător și în presara Crăciunului au colindat aproape pe la toți Românii din toate clasele.

Acest fapt credem, că numai măreț a putut fi, căci prelângă acea că se conservă datina frumoasă a Românilor de a colinda la Nașterea Domnului, aci în Cluj își are o însemnătate deosebită.

În ziua primă și a doua de Crăciun, corul a cântat la sf. liturgie, deșteptând prin aceasta evlavie în popor, chiar în aceasta serbătoare înălțătoare.

Dar' nu numai poporul, ci și preotul la altarul Domnului vorbește cu un glas mai solemn, cu gând mai senin și astfel inimile tuturor se înalță, ca o tămăie la cer, cerând ajutor și binecuvântare.

Nu putem în de ajuns să prețuim însemnătatea unui cor bisericesc, ear' aceia, cari pășesc în viață cu idei așa de bune ca aceste, se pot mângăia în sufletele lor, căci fac un bun serviciu și lui Dumnezeu și oamenilor.

Imprejurările locale, pentru intruparea ideii acesteia demult plănuită, au fost și sunt foarte nefavorabile. N'are sens a le mai descrie. Ori-cine își poate închipui cu câtă greutate se poate realiza aceasta în genere la orașe mai mari și îndeosebi aci în Cluj.

Prin stăruința de fer a unor oameni și a unor persoane, cărora le zace la inimă înaintarea cauzelor noastre de ori-ce natură, mulțămăit lui Dumnezeu — s'a putut grupa un număr de poporenii, și începându-se cu zel și însuflețire, acum cu ocaziunea serbărilor am putut cu toții vedea, că truda este rodnică și începutul promițător de zile mai bune pentru biserica noastră.

Dorim ca pe viitor să fim surprinși tot mai mult cu astfel de fapte frumoase și recomandăm cu deosebire învățătorilor noștri să-și aducă aminte de puterea cea mare și avântul însuflețitor ce poate desvolta corul în poporul nostru.

Dumnezeu să ajute!

— ap. —

Pentru Românii din America.

Facem luători aminte atât pe Români, pe cari soartea 'i-a aruncat în America-de-Nord, cât și pe aceia, cari se află în Argentina (America-sudică), la cele ce le-am primit zilele aceste și le publicăm mai la vale:

Limba română în America!

South-Sharon Pa. Dec. 21 1905.

Sunt aproape 4 ani de când am călcat pe pământul American și umblând prin diferite orașe, dacă nu cumva îmi venea în

mână »Foaia Poporului« sau vre-o carte adusă de vre-un emigrant de acasă, cu lunile de-a rândul nu vedeam o slovă tipărită românește.

Ce să vezi însă! În timpul present, din când în când ni-se împărțește câte o hârtie în dulcea limbă română, care cuprinde sfaturi de mare folos, îndrumări bune la îndeplinirea afacerilor noastre de aici și m. a.

Mergând pe stradă în orașul acesta, vezi la colțurile stradelor lipite afișuri în limba română, cari sunt privite și cetite de noi cu lăcomie, toate publicate numai și numai pentru binele Românului American.

Mai mare mirare m'a cuprins însă când în una din zilele trecute urcându-mă într'un tramvai electric din acest oraș, unde așezat pe un scaun priveam jur împrejurul interiorului la diferite reclame etc. când de-odată zăresc cuvintele »Frați Români«; urmez mai departe și ce să vezi, tot sfaturi de mare folos pentru noi Românii Americani, cari ne deschide ochii spre a ne feri de oameni fără simț și caracter, cari umblă să ne înșele, aceia trebuie cu totul ocoliți căci paza bună încunjură primejdia rea.

Toate acestea sfaturi frumoase cine ni-le împărtășește?

Aceasta e ușor de deslegat, nimenea altul decât binevoitorul nostru compatriot dl Vasile I. Greavu cunoscut în America cu înalta funcțiune la marea bancă Americană »The Colonial Trust Co« din South-Sharon Pa de adj. administrator.

Domnia-sa nu numai că aproape zilnic ne dă sfaturi bune, dar' stă la dispoziția fiecărui cu plăcere în ori-ce afacere gratis.

Deci și eu din parte-mi îndemn pe fiecare Român a se adresa din ori-și-ce parte direct la aceasta bancă, că poate fi sigur de îndrumări temeinice și bune, date cu plăcere. din partea acestui binefăcător român.

Putem fi mândri noi Românii că avem un astfel de om și aici, departe de vetrele strămoșești, care bucurându-se de stimă și încredere, ne stă la dispoziție zilnic cu învățături și sfaturi de cari avem lipsă aici.

Păziți-vă frați Români de agenți nesiguri, cari sunt fără bază și capital, ca să nu vă jefuiască de banul câștigat cu sudoare și adresați-vă la banca »The Colonial Trust Co« din South-Sharon Pa, unde ne stă la dispoziție toate avantajile și siguranță.

Sperând că prim aceasta am făcut un bun serviciu fraților Români, le doresc spor, ferirea de rele și reîntoarcere în pace la vetrele lor.

Ioan Tîntea, din Săsașuși.

*

Din Argentina.

De multe ori am cetit și am auzit pe alții vorbind despre oamenii cari merg și au fost prin America, că aceia au învățat ceva din lume, se știu afla altcum printre oameni, nu ca și când ar fi stat tot acasă.

Aceasta este adevărat, dar' tot mai sunt multe afaceri americane, cari la puțini de-ai noștri sunt cunoscute.

Așa este între altele dibăcia pungașilor americani, cari așa de ușor îți scot banul din buzunar, de nici nu bagi de seamă și așa te înșală de rău, de te doare la inimă și pe urmă tot nu știi cine și cum te-a înșelat.

Pungașul are vr'o 2—3 lire sterline Englezești de aur false, dar' prelucrate chiar în forma ca acelea bune, în valoare cam de 24 coroane, așa încât nici nu se pot deosebi de celea bune, numai că sunt foarte ușoare, nici pe jumătate nu au greutatea ca lirele cele bune.

Pungașul se împretinește cu cineva, care are bani buni și nu cunoaște banii falși, se preumblă apoi amândoi pe uliță și-și povestesc de-ale lor.

Pungașul bagă mâna în buzunariu, fără să-l observe pretinul și scoate bani falși din buzunariu, se pleacă cu ei în mână și se face că chiar atuncea i-a găsit pe stradă, apoi îi arată și pretinului că el a găsit 3 lire de aur; bucuria e mare.

Pungașul (tot ca om de omenie) îi zice pretinului său, că deoare-ce au fost la olaltă când a găsit bani, hai prietine să-și împartim.

Pretinul îi dă pungașului vre-o 30 de florini și apucă aurul la mână, anume că el a câștigat ceva, cu aceea se despărțesc.

Nu trece mult, pretinul se duce la zaraț să-și schimbe banii, iară în bani de care a avut și se vadă cât a câștigat, dar' durere, că fiind banii falși, nimenea nu i schimbă, ba de multe-ori cade și sub pedeapsă, anume că el este pungașul și vrea să înșele pe bancherul.

De altă parte înșală cu oroloage vechi, de exemplu pungașul are un orologiu vechiu, dar' curățit și înțit așa de bine, încât creșcă-i de aur, apoi tot în modul ca cu banii înșală pe cineva de-i plătește vre-o 30—40 dolari, precând orologiul nu-i vrednic nici 2—3 dolari.

Afară de aceea trebuie avut bună grijă cu schimbarea banilor chiar la zaraț. De multe ori are câte un bancheriu însuși bani falși și dacă merge cineva cu bani buni să-și schimbe, îi ia banii cei buni și până se întoarce odată, scoate banii cei falși din buzunariu și îi înapoiază omului, zice că banii aceștia nu-i poate schimba fiind falși și așa bancheriul se scapă de bani falși, bietul om se tot gândește că oare de unde a putut căpăta el banii aceia.

Lucruri de acestea vin foarte mult înainte: în fiecare zi auzi pe câte cineva, că banii cari 'i-au câștigat prin lucru în timp de 30—40 zile, 'i-au înșelat pungașul dela el și după ce a pățit-o, apoi merge la vre-un cunoscut al său, căruia 'i-să încrede și își spune pățania, dar' înzedar.

Iubiți Români! Eu am mai zis și în trecut și zic și acuma, ba vă rog în interesul fiecăruia propriu, feriți-vă de case necunoscute mai ales de schimbători de bani; — nu credeți că dacă vedeți undeva bani puși în ferăstră, că acolo poți schimba bine; — eu vă asigur, că dacă ați cere lista unde se arete cursul schimbării (prețul) banilor, sigur că nu o are și vă schimbă așa pe cum lui îi place.

Să nu gândiți, că eu numai din vânt le culeg toate aceste, dar' le scriu, căci văzând, că în urmă pungașul are parte de banii, cari 'i-ați găștigat prin munca grea, — asta mă pătrunde la inimă.

Vă mai rog odată, iubiți Români, nu treceți cu vederea răndurile și vorbele mele, și nu vă lăsați a fi înșelați.

Dacă aveți undeva ceva de isprăvit și credeți că eu o să vă pot ajuta, veniți la mine, cât privește din partea oficiului meu vă stau totdeauna în ajutor.

Afară de aceea, aveți undeva ceva de întregat, aveți afaceri cu cineva și nu vă puteți înțelege sau alte lucruri de-a D-voastră private, veniți și mă chemați, sunt bun bucuros a merge totdeauna pentru D-voastră ori și unde și ori și în ce timp.

Buenos Aires.

Calle Florida 735.

Nicolae Suciu.

PARTEA ECONOMICĂ.

Al XVII-lea Raport general

al comitetului central al „Reuniunii române de agricultură” din comitatul Sibiiului pentru anul 1904.

(Urmare).

Din datele, ce ni-le-au prezentat direcțiunile însoțirilor încă necercetate de dl Herța, relevăm următoarele:

VI. *Însoțirea din Roșia-săsească* cu 50 membri, în 1904 și-a urcat capitalul neatacabil la cor. 1672.42 și cel de rezervă la cor. 640.03. În acest an însoțirea a avut cor. 196.20 venit curat. Depuneri are de cor. 6396.90, pretensiunile ating cifra de cor. 15,644, față de cari pe lângă fondul neatacabil și cel de rezervă și pe lângă depunerile spre fructificare, datorita la „Albina” cu cor. 5900.— și părțile fundamentale cu cor. 1000.

VII. *Însoțirea din Mohu*, întemeiată în 1898, la 31 Dec. 1904 a numărat 208 membri. Ea a acordat împrumuturi cu suma de cor. 17,189, dispune de un capital neatacabil cu cor. 12,497.92 și de un fond de rezervă în sumă de cor. 408.07.

VIII. *Însoțirea din Veștem* s'a activat în 1900 cu 42 membri, a căror număr s'a urcat la 125. Împrumuturile acordate membrilor dau suma de cor. 22,432. Părțile fundamentale ale societăților sunt cu cor. 2500, depunerile fac cor. 1630.80; datorește cu cor. 17,900 și și-a sporit fondul de rezervă cu profitul curat de cor. 322.15, realizat în 1904, la suma de cor. 2,209.04.

IX. *Însoțirea din Ilmbav*, s'a activat în 1901, la 31 Dec. 1904 a numărat 65 membri. Însoțirea datorește Cassei de păstrare din Agnita cor. 16,400, după care solveste 6 1/2%, interese. Împrumuturile acordate membrilor sunt cu cor. 21,323.89. Fondul de rezervă e cu cor. 1027, ear' pe lângă acesta a întemeiat și un *fond economic*, din care s'a procurat o mașină de sămănat trifoiu și o grapă de mușchi. Să plănuiește pentru viitor procurarea unei mașini de sămănat grâu și o alta de treerat cu vapor.

X. *Însoțirea din Nucet*, și-a început activitatea la 1 Ianuarie 1904 cu 39 membrii. Ea a contras un împrumut de cor. 2000, depunerile și părțile fundamentale ale ei dau suma de cor. 1064.92, ear' împrumuturile acordate membrilor sunt cu cor. 3094.40. Din venitul curat de cor. 67.59, realizat în primul an, a întemeiat fondul neatacabil cu cor. 45.06 și cel de rezervă cu cor. 22.53.

XI. *Însoțirea din Bungard* nu ne-a prezentat raport, ear'

XII. *Însoțirea din Pianul-de-sus*, s'a activat în a. e. 1905.

Stadiul, în care a intrat afacerea înființării însoțirii din *Săcel*, nu ne este cunoscut, în schimb semnalăm însă cu satisfacțiune, că îndemnați de roadele binecuvântate, reversate de însoțirile noastre, fruntași din comuna *Lisa* și *Viștea-inferioară* (comit. Făgăraș), amei au pus la câte o asemenea însoțire.

Școala practică de economie din Seliște.

Cu privire la lucrările săvârșite la *școala practică de economie din Seliște* în 1904, dăm datele ce urmează: în table rigolate s'au plantat 10.000 pădureți, procurați dela firma Fischer din Aiud; s'au sămănat meri, cari au răsărit foarte bine. În luna Aprilie într-o parte a grădinei s'au sămănat zarzavaturi printre pomișorii plantați, ear' în o tablă separată s'au sămănat napi. Canalul, care conduce apa din râpi, a fost plantat cu sălci de ambele părți și îngădit. În luna Iunie și Iulie în anumite table s'au sămănat răsaduri și napi de miriște englezești. În cursul lunii August s'au oculat circa 20,000 pădureți. Tabla V și X din grădină, a fost rezervată pentru *școala de repetiție economică* de sub conducerea învățătorului *Petru Giura*.

În pășunatul comunal, ce împrejmuește grădina, s'au plantat 600 meri, 100 peri și 100 vișini; răpale s'au legat printr-o sumedenie de gaturi duple și simple, dintre cari, primele s'au umplut parte cu peatră, parte cu pământ. Partea răpilor din față s'a plantat cu pomi mobili, ear cea din dos cu sălci. Pentru a se împede ca surparea răpilor, acestea s'au încunjurat cu gard de nuiele, ear la distanță de 1 metru s'au plantat sălci. Un nou canal, la depărtare de 40 metri dela râpi, e menit să împedecă spălarea răpilor în timp de ploaie și să conducă apa în Cernavodă. Tărumele pârăului Cernavoda-mică, ce curge între hotarul comunei Amnaș și Seliște, s'a plantat cu circa 30,000 acați. În moșirla din dosul grădinei s'a plantat circa 16,000 nuiele. În locul dintre pâlân și Cernavodă s'au plantat 2 rânduri de pomi pentru par. În curtea economică s'au zidit un grajd și o fântână. Anul secetos s'a resimțit și la lucrările din grădină. Conducător al școalei a fost dl *Ilie Macelar*, absolvent al școalei economice din Mediaș.

Industria de casă, (lucrul de mână femeiesc).

Cea mai imediată consecință a *expoziției noastre industriale* din 1902, *Albumurile de cusături și țesături cu modele originale*, cum și *Albumul artistic litografiat în colori*, în cursul anului 1904, și-au aflat finalizarea.

Fostul president al nostru, dl Dem. Comșa, încredințat cu conducerea confecționării lor, a pregătit „Cuvântul înainte”, pe care comitetul l-a precedat de o „Prefață”. Tipărirea „Cuvântului înainte” a cășunat Reuniunii cor. 701.34 spese. Anvelopele (scoarțele) albumului s'au pregătit prin intermedierea compactorului Fr. Neuzil din loc, prin una din cele mai renumite firme din Lipsca. Scoarța, indicând la cuprinsul Albumului, cuprinde specimene din Album. Compactarea Albumurilor a costat cor. 4126. În scopul vânzării Albumurilor s'au făcut 1500 prospecte necesare la apeluri. Prețul tiparului Albumurilor, inclusiv apelurile, au fost de cor. 8761.68, achitat întreg. Despre cheltuielile din 1904 se dă samă în rațiociniul aclus la acest raport. Bilanțul final al confecționării Albumurilor și preste tot al cheltuielilor avute în cauza industriei de casă, îl vom aduce în raportul pro 1905, dat fiind, că vânzarea totală s'a făcut în acest an. Efectul și buna impresie, ce a făcut apariția Albumului nostru la marele public, s'a marcat prin numeroase aprecieri, datorite oame-nilor versați în lucrări de asemenea natură. Cum marginile înguste ale raportului nostru nu ne permit a tracta cu deamănuntul tot ce s'a scris în această direcțiune, rămâne ca istoricul acestei lucrări monumentale, să se facă la loc și timp potrivit.

Colecțiunea de vechituri (costume, vase, scule etc.) în anul 1904 a sporit parte prin obiecte procurate, parte prin daruri benevole; de asemenea a sporit și colecțiunea de broderii și cusături noaue.

Colecțiunea de păpuși, ce în 1903 număra 14 exemplare, în 1904 a sporit la 17. Între acestea doamna *Ioana Moldovan n. Boiu*, soție de protopresbiter în Sighișoara, a binevoit a costuma pe sepele sale o mare păpușă sistem francez, păpușă, ce reprezintă o frumoasă nevastă în interesantul port de acum 50 de ani din Sighișoara; doamna *Aurora Grigorișă n. Lado* din Restoșnea, ne-a dăruit o păpușă în portul din Toplița-română și în fine dl paroh *Florian Bologa* din Marpod, ne-a dăruit o păpușă, ce reprezintă o mireasă în portul de pe Hârtibaciu. În colecțiunea noastră de păpuși se găsește reprezentat portul din Avrig, Borgo-Prund, Certegea, Gurariului, Hunedoara, Laslăul-român, Marpod, Mercurea, Rășinari, Rucăr, Săsciori, Sebeșul-Săsesc, Seliște, Sibiiu, Sighișoara, Toplița-rom. și Vaida-Recea.

Așadar colecțiunea de păpuși reprezintă portul țărănesc din 17 localități aparținând comitatului Bistrița-Năsăud, Făgăraș, Hunedoara, Murș-Turda, Sibiiu, Târnava-mare, Târnava-mică și Turda-Arieș. Când timpul și mijloacele ne vor permite ne vom nisui să completăm această colecție de mare interes.

Tot aci constatăm, că socotelile expoziției industriale din 1902, s'au încheiat cu cor. 495.08 venit curat, din care s'a transpus „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu” cor. 318.48, ear Reuniunii noastre cor. 176.60 (diferința până la cor. 318.48, Reuniunea a primit-o în obiecte).

Publicațiuni diferite.

Medicul de regiment în rezervă, dl Dr. Stefan Wosinsky, a înființat la băile de pucioasă Balf (cot. Șopron) un sanatoriu pentru muncitori. Datele relative, transpuse noauă prin minister, le-am dat publicității. Deasemenea am publicat îndrumările ministeriale despre stîrpirea gândacilor de Maiu și a muștelor de Hessa; apoi instrucțiunea magistratului nostru în cauza stîrpirii scăieților, hemeiului sêlbatic, a mătasei de trifoiu cum și în cauza vânzării seminței de lăptărie și trifoiu. Date am publicat mai departe din viața societăților de lăptării din țară și n'am întrelăsat a atrage atențiunea celor pe cari i privește asupra condițiilor și stipendiilor de obținut pentru frecuențanții școalelor de agricultură. Examenale date cu elevii școalei economice a comitatului nostru, fiind și pentru noi de interes, am ținut să publicăm programele respective. Pe calea publicității am adus la cunoștință cercularul ministerial despre scutirea de timbru a actelor micilor proprietari, recerute la procurări de mașini și unelte economice etc.

Cu recunoștință suntem față de toate organele de publicitate ale noastre, cari cu multă prevenire au dat loc în coloanele lor tuturor afacerilor noastre de interes general economic. (Va urma.)

Capra.

Nu este tocmai așa demult, de când se puteau vedea capre mai în fiecare sat. Ba pe cele mai multe locuri chiar și oamenii mai cu stare își țineau de fală, ca să aibă și câteva capre în curțile lor. Astăzi însă poți merge mai multe sate de-a rândul, până când dai undeva de câteva capre.

Și oare ce poate fi pricina, de nu mai ținem capre ca în trecut? Ne-am mai îmbogățit? ori ne-am mai mândrit? de nu ne mai trebuie capre, ci alergăm în lumea nouă după dolari. Că ne-am mai îmbogățit ca mai înainte, nici vorbă, căci atunci n'am alerga peste țări și mări după dolari. Dar' că ne-am mai mândrit, încât ne este rușine să ținem capre, asta se poate...

Se zice și cu drept cuvânt, că »capra e vaca omului sărac«. Din cele de mai sus ar rezulta deci, că nu mai sunt oameni săraci, deoarece ce nu le mai trebuie capre, ci țin toți pentru lapte vaci de cele albe. Dar' aceasta e numai la părere așa! În realitate însă sunt astăzi mai mulți oameni săraci, ca cum au fost mai înainte de asta. Numai căt sărăcia de astăzi este mai lucie, cum se zice, o știu îmbrăca oamenii mai bine, ca să nu o prea vadă toată lumea. Așa stăm și cu caprele! De cât se ne zică lumea, că am ajuns pe-o capră, mai bine mâncăm fasole și ceapă și în zile de dulce și nu ținem de loc animale de acestea, cari ne-ar putea da de gol starea noastră materială.

Așa stând lucrul nu trebuie să ne prea mirăm de aceea, ce ne spune statistica despre scăderea numărului caprelor, cari în decurs de 10 ani au scăzut în țara întreagă cu 80 de mii. Numai în părțile ardelenne și muntoase numărul caprelor a scăzut în cei din urmă 10 ani cu 30 de mii.

Pe când în Grecia de pildă, pe o mie de locuitori se vin 1199 de capre, pe atunci la noi se vin numai câte 10 capete. La noi caprele au ajuns ca să fie de batjocură, nu numai pentru copii, ci chiar și pentru oamenii crescuți. De aceasta batjocură însă nu e vrednică capra, care se mulțamește cu nutrețul

cel mai de rând, ear' lapte dau unele capre mai mult și decât unele vaci albe.

Caprele noastre de casă, se trag dela cele sălbătice, de cari până astăzi se mai află în Persia sub numirea de »bezoar«. Ele trăesc prin munții Asiei și au aceea însușire deosebită, că se pot îmblânzi foarte ușor, dar' tot așa de ușor se pot earăși sălbătici, dacă omul nu poartă grijă de ele.

Capra a fost cel mai vechiu tovarăș al omului în economia casnică. E constatat, că doar numai cățele și oaia au putut să-și facă concurență în privința aceasta. Pe lângă toate acestea, ea nu și-a prea schimbat firea sa sălbatică, ca oaia bunăoară. Capra pe lângă toată firea sa blândă, dacă e atacată, odată e gata de apărare.

Capra, deși se trage dela cea sălbatică, după cum am zis mai sus, totuși astăzi se află mai multe soiuri din ea, așa că se poate zice fără a greși, că câte țări, atâtea soiuri de capre sunt. Pe lângă toate acestea sunt cunoscute trei soiuri mai alese din ea și anume: capra angorană, cașmirană și tibetană.

Între toate animalele de casă, nici unul nu e așa de puțin alegător în privința nutrețului ca capra. Aceasta adică mănca tot felul de nutrețuri și grăunțe, pe cari le mănca celelalte animale de casă. Dar' mai bucuros îi place să umble după frunze de arbori și muguri. De aceea ea poate deveni și stricăcioasă, dacă ajunge prin grădini la pomii tineri și la satele crude de arbori. Din cauza aceasta apoi n'o prea iubesc nici economii nostri.

Un nutreț bun și estin pentru capre sunt tufarii de arbori tăiați prin August și Septemvrie și apoi uscați și păstrați până iarna, când apoi punându-li-se pe zăpadă, le mănca nu numai frunzele, ci le belesc și coaja cu mare poftă. În lipsa acestora, crengile de salcie încă le suplinesc încâtva acel nutreț.

Oamenii învățați au făcut încercări cu caprele și din 576 plante deosebite puse dinaintea lor au mâncat cu mare poftă din 449, pe când vacile au mâncat numai din 367. Ba ce e mai mult, caprele de ar mânca ori și ce fel de

iarbă rea, nu se bolnăvesc de loc de aceea. Chiar și iarna le vedem de multe ori umblând prin zăpadă cea mare și căutându-și nutrețul de toate zilele.

Și pe lângă un nutreț așa de slab totuși se află capre, cari dau mai mult lapte decât vacile cele albe. O capră bună dă de regulă de 10 ori mai mult lapte, ca cât face greutatea ei vie. Ba sunt unele, cari dau și de 12—15 ori mai mult. Un Neamț cu numele Maties din Holstein a avut o capră, care a dat pe an 2000 litruri de lapte. De altcum s'a constatat prin oameni vrednici de credință, că mai toate caprele nemțești dau pe an 1000 de litri de lapte, adică preste o sută de vedre.

Sunt mulți oameni, cari nu prea iubesc laptele de capră din cauza gustului său. Dar' și aceasta se poate perde, dacă capra se ține curată și se nutrește cu un nutreț mai bun și mai ales. Untul ales din laptele de capră nu e ceva fin. Dar amestecat cu lapte de oaie se îmbunătățește vedit. Tot așa se îmbunătățește și brânza de capră amestecată cu cea de oaie sau vacă.

Carnea de capră încă e bună și e tare căutată de Turci și Armeni. Aceștia din urmă o murează mai întâiu, apoi o afumă pe cum afumăm noi pe cea de porc bunăoară. Ce se ține de carnea de ied, apoi e constatat, că aceea e cea mai bună chiar și decât cea de miel.

Afară de acestea caprele se mai pot învăța și prinde chiar și la jug. O astfel de capră apoi poate să ducă într'un căruț anume făcut dela 150—200 chilogrami. În Franția și Germania poate vedea omul nu numai în economie, ci chiar și pe la orașe căruțe trase de capre.

Dacă celor bătrâni nu li-a fost rușine, ca pe lângă alte vite să mai țină în economiile lor și câteva capre; dacă la mulți Sași cu curțile pline de alte vite încă nu le cade cu greu ca să țină și câteva capre: pentru-ce se ne fie rușine nouă, ca să ținem capre, cari pe lângă aceea, că se înmulțesc foarte ușor, ne mai aduc și un folos foarte însemnat în economia casnică?!

Ioan Georgescu.

VESELIA.

Foia glumească a »Foil Poporului«. —

Țiganii și racul.

Din cartea »Glume« de R. Bortș.

Cum mergeau țiganii brâu
Pe un țărmure de riu,
Iată dau în calea lor
De un biet de răcușor.
— Ce o să fie, ce o să fie
Și hasta mirozenie?
Doară'i cioară?
Hăș!... nu sboară...
Ori vr'un neam de al nostru este
Cu două părechi de clește?
Fi va! — ce umblet pocit,
La mustețel răsucit...
Așteptați, Dada să vie
Să'l vadă și să ni'l știe
Cine'i și unde se duce
Și ce veste ne-ar aduce!
— Hai, mai iute Dada nost,

Bată-te o Vineri din pest!
— Stați în lături ce știți voi?
Din ciocan, ileu și toi
Incoale voi nici un sfânt
Nu cunoașteți pe pământ!...
— Doamne ține'l și'l trăește,
Că frumos ne glăsuște,
Ia'n spune-ne, Dadă, spune,
Bată-te ziua de mânel
— Asta, iată v'o spun eu,
Nu'i nici cioară
Nici comoară,
Ci'i voia lui Dumnezeu
Vine din oare-cătrău
Și se duce oare-unde
Dacă'ți sta și nu'l veți prinde!...

Poesii populare.

Din Idicel.

Culese de George Iltu, inv.
Mândrol când oi muri e
Să vii la mormântul meu
Și-mi sămănă pe mormânt

Câte flori 's pe pământ
Și-mi sămănă la picioare,
Câte flori sunt pe sub soare.

Câte flori din Turda 'n sus,
Toate cu mândra le-am pus,
Câte le-am pus pân' la prânz,
Toate bine mi s'au prins,
Câte le-am pus pân' la-ameazi,
S'a uscat de n'o remas.

Tu bădiță pentru tine
Dă maica eu lemne în mine,
De-ar da, de m'ar decula
Suntem dragi și ne-om lua,
De-ar da, de m'ar omorî
Suntem dragi și ne-om iubi.

Codrile frunză rotundă
Slobozi-mi o țir de umbră,
Să mă iubesc cu a mea mândră
Umbră nu țoi slobozi,
Că și mândra tinerea
Și-i cădea 'n păcat cu ea,
Nu te teme codre sfinte
Că-i tinără, dar' cuminte.

Prelegeri economice.

(Urmare și fme.)

8. Toate prelegerile se vor ține sub prezidiul unui delegat al comitetului cercual. Spre acest scop fiecare membru al comitetului cercual va avea să prezideze câte o prelegere-două, pentru-ca nu unii din ei să fie prea împovărați.

9. Se va face propagandă, ca să participe la aceste prelegeri și popor din comunele învecinate.

10. Cu ocaziunea acestor prelegeri se se distribuie și cărți economice și se se înființează biblioteci și agenturi ale Asociațiunii, ca astfel pe urma prelegerilor să rămână și ceva real, și pe această bază să se poată clădi mai departe.

11. Comitetul central se pune la dispoziția despărțămintelor statutele și regulamentele necesare în număr de ajuns, cum și câte un exemplar din toate numerele bibliotecii sale populare, eventual și alte cărți, pentru-ca prin această să se poată pune bază bibliotecilor populare în toate comunele unde se țin prelegerile economice.

12. Este de dorit ca comitetele cercuale să procure și ele, pe cât posibil, din mijloacele proprii, din donațiuni, etc. un număr mare-care de cărți potrivite pentru popor, ca și pe această cale, rând pe rând, să se ajute la creșterea bibliotecilor populare în comunele unde se țin prelegeri economice.

13. Mai departe este de dorit, ca direcțiunile și comitetele cercuale ale despărțămintelor să stăruie a crea și din partea lor fondurile necesare, pentru-ca seria prelegerilor economice să se poată ține într'un număr cât mai mare de comune.

14. Este de dorit ca prelegerile să se țină liber, nu cetite, și în mod cât mai practic.

Spre acest scop tot ce se poate arăta și experimenta se se arete și experimenteze, așa ș. e.:

a) Referitor la cultura pământului, se vor arăta diferitele soiuri de mașini și rechizite agricole, și unde se poate, se vor pune și în lucrare, ca cei prezenți să se poată convinge de avantajele lor.

b) Tot așa se va proceda la prelegerile despre pomărit, arătând cum se face în realitate sămănatul pomilor, strămutarea, altoirea și formarea coroanei lor, etc.

c) La cultura viei se vor arăta d. e. cum se face rigolarea pământului, altoirea viței, etc.

d) La cultura legumilor se vor arăta diferitele soiuri de semințe mai alese și însuși exemplare din legumile cele mai frumoase și mai rentabile etc.

e) La stupărit se vor arăta s. e. coșnițele sistematice, diferitele soiuri de rechizite și mașini practice, și așa mai departe se va proceda și referitor la alți rami agricoli.

15. Despărțămintele, cari dispun de schiopticoane, vor fi rugate să le pună și în serviciul prelegerilor economice.

16. Comitetul central își va da concursul său pentru procurarea de diapozitive cu caracter economic din suma ce eventual nu va putea fi distribuită, conform acestei programe, în scopul prelegerilor economice.

Comunicând onoratorilor direcțiuni această programă de acțiune, le rugăm să binevoiască a a lua — cu ajutorul comitetelor cercuale — toate dispozițiunile necesare pentru-ca prelegerile să se poată începe cât mai îngrabă.

Indeosebi le rugăm:

1. Să ne propună drept conferențieri persoane probate și conștiințioase.

2. Pe baza programei generale se compună programa specială pe sama despărțământului, stabilind comunele în cari se se țină prelegerile, timpul când se se țină și anume care membrii ai direcțiunii să prezideze diferitele conferențe (prelegeri).

3. Atât recomandarea conferențierilor cât și programa amintită în punctul precedent se ni-se prezenteze până la 15 Ian. n. 1906.

4. La alegerea despărțămintelor cărora li-se va distribui suma de câte K. 100.— în scopul prelegerilor economice, se vor avea în vedere:

a) conferențierii destoinici ce se vor anunța din despărțăminte;

b) concursul ce ni-l vor pune în vedere direcțiunile și comitetele cercuale întru executarea programei; anume, prin firma voință de a organiza biblioteci și agenturi populare în comunele unde se vor ține prelegeri, cum și prin angajamentul de a face câte ceva și din partea lor pentru augmentarea bibliotecilor ce vor înființa, etc.

De-odată cu rezoluțiunea ce se va da despărțămintelor, li-se vor trimite și statute

și regulamente, cum și publicațiunile de casă. Asociațiunea dispune, în scopul de a pune bază bibliotecilor populare.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii, ținută în Sibiu la 12 Dec. 1905.

Iosif Sterea Șuluțu,
president.

Ioan I. Lăpădat,
secretar. II.

APEL

cătră publicul român din Regatul ungar pentru participare la Expozițiunea generală română din 1906.

(Urmare.)

VII. Istoria poporului nostru, prezentată prin acte, documente, obiecte și chipuri de interes pentru istoria noastră politică, și anume atât prin cele ce se află în posesiunea „Asociațiunii”, cât și cele ce se vor pune la dispozițiune de alte corporațiuni sau de particulari.

VIII. Știința și literatura. Secțiunea va cuprinde scrieri, aparate, preparate și alte lucrări științifice ale Românilor din Ungaria, producțiunea lor literară și presa lor periodică. Pentru înzestrarea secțiunii se face apel la savanții și scriitorii români de origine din patria noastră (eventual la familiile lor), apoi la bibliotecile, la corporațiunile noastre științifice literare și la redacțiunile gazetelor noastre.

IX. Secțiunea retrospectivă va prezenta portretele și reliquiile bărbatilor noștri, cari s'au distins pe teren politic, științific, literar, economic sau cultural, apoi preste tot obiectele de interes pentru istoria noastră culturală. Înzestrarea ei se va face ca și a secțiunii VII.

X. Artele frumoase (pictura, sculptura și musica), prezentând artiștii români și lucrările lor, instrumentele de artă, și în fine instituțiunile și societățile artistice cu întocmirile lor. Materialul pentru această secțiune se va cere dela artiștii români (event. dela familiile acestora), dela societățile artistice și se va întregi cu obiectele ce vor sosi dela alte corporațiuni sau dela particulari.

XI. Industria de casă, cu lucrări de artă decorativă, executate de artiști sau diletanți, încât nu aparțin altor secțiuni, (s. ex. industriei de casă etc.). Adunarea obiectelor se va face cu ajutorul despărțămintelor „Asociațiunii” și a comitetelor locale.

M'o mănăta mama la vie,
Să-mi culeg măghieran mie,
Măghieran de cel albuș
Să-i fac peană la drăguș,
La drăguș nu-i trebe peană
L'o luat Neamțul cătană
El de-a colo de-a veni
Lui peană 'i-a trebui.

Țarină, carbă frumoasă
Rămăi mândr'o sănătoasă
Ca și eu merg sănătos
Ca un rosmarin frumos
Bade rosmarin frumos
Cobori din căruțe jos
Și mă mai sêrută odată
Să nu rămăi supărată
Ea și-o zis mândra și-o ris
Mulțămesc bade de strîns,
Ea și-o ris și și-o uitat
Mulțămesc de sărutat.

Tună doamne ce-i tuna
Tună firul paiului

În condeiul Neamțului
Să nu poată Neamțul scrie
Feciorii la cătanie
Că-am un bade tinerel
Și l-or scrie și pe el
Că mi l'o mai scris odată
Și l-am căutat lumea toată
Nickiri nu l'am aflat
Până în tîrg la Țeligrad,
La curțile dorului
Unde stau porțile închise
Măndrele pe poartă scrise.
Doar m'o prins a mă 'ntreba
Doar ți dor de cineva
Ba zic lor, că nu mi dor
Dela inimuță mor.

Măicuța când m'ai făcut
Ți-e bine ți-o părut
C-un picior mai legănat
Cu gura mai blăstemat
Cu mîna ți-ai dat
De-oi muri să mor în foc
De-oi trăi să n'am noroc

De-oi muri să mor în pară
De-oi trăi să n'am tichneală.
Inimă supărăcioasă
Ce ți-aș da să fii voioasă
De mi-ai da bunul lumii
Eu cu voe n-oi mai fi
De mi-ai da un bou de țară
Eu cu voe noi fi eară.

Câte cară cu povară
Toate sue și coboară
Numai carul bădiței
Șede în dealul Bistriței
Nici nu sue, nici coboară
Fără 'i zac boii de boală
Și bădița de lingoare
Cu mândruța la picioare.

Nevastă cu brău de-aramă
Dragă mi-ai fost făr de samă,
Nevastă cu brău de-argint
Dragă-mi ești până în pământ.

XII. Biserica ort. română din Transilvania și Ungaria, prezentând istoria ei, stăruind de astăzi, instituțiile bisericești, bisericile și obiectele lor. Pentru aranjarea secțiunii comitetul central se va adresa la autoritățile bisericești competente.

XIII. Biserica unită română. Această secțiune se va aranja ca și cea premergătoare.

XIV. Școalele române, prezentând date statistice despre institutele noastre de învățământ, primare și secundare, întocmirea și istoria lor. Datele și obiectele de expus se vor cere pentru școalele confesionale primare dela autoritățile bisericilor ce le susțin, ear' pentru școalele secundare dela direcțiunile acestora.

XV. Instituțiunile noastre culturale — Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român, Asociațiunea aradană și cea din Maramurș, Societatea pentru fondul de teatru român, și celelalte societăți culturale din țară vor expune aici documentele și obiectele ce privesc istoricul lor, instituțiunile ce le susțin, publicațiunile ce le-au editat etc.

XVI. Bănelile române din țară vor prezenta ca și la expozițiunea din Sibiu în 1905 — stările lor de astăzi, dezvoltarea și întocmirea lor, instituțiunile ce le susțin, publicațiunile lor, etc. Pentru aranjarea acestei secțiuni se va face apel la Delegațiunea Bănelilor române. (Va urma).

Știri econ., comerc., jurid., industr.

Stațiune de invagonat vite. Ministrul a conces, ca la stațiunea Veciu, pe linia Cucerdea-Oșorheiu, să poată fi invagonate vite.

Târg de tauri. Comitetele Solnoc-Dobâca, Selagiu și Bistrița-Năsăud aranjează în 26 Februarie c. o. esposiție și târg de tauri în Dej, de unde se pot prevedea comunele cu tauri. La esposiție se vor împărți premii în preț de 1000 cor.

Esamen de pădurar. Consilierul ministerial Horvath Sándor, presidentul comisiei pentru esamenul de pădurar, înștiințează pe toți aceia, cari voesc să facă esamenul de pădurar (codrean) la primăvară, ca să-și înainteze rugărilor cel mult până la sfârșitul lui Februarie c. la comisia de esaminare (Budapesta, V. Zoltan utca Nr. 16.)

Târguri de țară în Nov. În luna Nov. 1905 s'au ținut în întreagă Ungaria 474, târguri de țară, din cari 71 în Croația. Din vitele mâinate la aceste târguri s'au vândut: 161.136 de capete vite cornute, 31.574 de cai, 33.534 oi, 49.819 porci. Mai multe vite cornute s'au vândut la târgurile din Mediaș, Sighișoara, Ibașfalău, Bistrița și Oșorheiu din părțile noastre, cele mai multe oi în Sătmăr-Németi.

Pentru sauri. Dacă vre-un saur își ia caldă numai pe timpul cât se află în slujbă militară ca rezervist supletor, nu se poate pune la dare ca măestru cu caldă.

FELURIMI.

Pitici. În pădurile greu de străbătut ale Africei s'au descoperit nu de mult nește popoare pitice, despre cari fac amintire și scriitorii vechi, Herodot și alții, dar' se credea, că aceste sunt numai povești, până-ce au fost descoperiți de călători în a doua jumătate a veacului trecut. Oamenii aceștia par a fi nește copii, nu sunt negri, ci negricioși și surii și au buzele subțiri (nu groase ca Negri). Se zice, că aceștia au fost străvechii locuitori ai Africei, înainte de Negri.

Dar' popoare pitice s'au găsit și în alte părți ale pământului, astfel pe peninsula Malacca (India) și pe insulele Anadaman. Acum s'au descoperit asemenea oameni mici și în America, prin munții și pădurile puțin cunoscute. Astfel în republica Honduras este un popor, la care bărbații nu trec în înălțime preste 120 cm. ear' femeile sunt și mai mici. Acest popor trăiește din vânat și pescuit, dar' sunt meșteri și în a face împletituri de paie. În pădurile statului Uruguay asemenea trăiește o astfel de semănție. Și d spre aceștia se crede că sunt rămășițe de ale străvechilor locuitori.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Șeica-mare.

Sunt trecuți de abia doi ani de când un grup de Români de ai noștri nemai putând suporta greutatea zilei, au părăsit vetele străbune lăsându-și soție, prunci, părinți etc. au plecat spre a-și câștiga cele necesare departe pe pământul Americii.

Dar cum se vede ei n'au uitat biserica străbună, căci acolo pe acel pământ atât de îndepărtat de aici, au format o Reuniune cu numele »Reuniunea emigranților Români din Șeica-mare pentru decorarea bisericii gr.-cat. din Șeica-mare« cu statute în regulă. N'am cuvinte prin care să vă descriu meritele neobositului comitet al Reuniunii emigranților, care nu voeste să știe de oboseala zilei, și unul mai mult ca altul lucră pentru ajungerea scopului, ce noi îl dorim de 30 de ani.

E pătrunzător serviciul divin ce aceasta Reuniune îl plătește conform statutelor, în fiecare an la sărbătoare Adormirii Maicii Domnului. Repet era pătrunzător și anul acesta a vedea poporul întreg în genunchi în frunte cu parochul local A. Domșa, care prin diferite rugăciuni cere darul Domnului preste membrii acelei reuniuni.

Deci cu mare drag am estras numele noilor membri ai acelei reuniuni, la care noi le aducem mulțumiri ferbinti și tuturor celor ce spriginesc aceasta Reuniune de cununi eterne, ear' pe preanonorata de Dumnezeu Născătoare de pururea o rugăm ca neîncetat să stea în ajutorul lor.

În numele »Societății albe«
Ilie Anglița, casar.

Noii membrii înscriși la Reuniune emigranților pentru înfrumusețarea bisericii gr.-cat. din Șeica-mare:

Familia Floca, 100 cor. Ioan Hanea, 10 cor., Dumitru Anglița, Ilie Anglița, Ilie W. Cazila, Aron Domșa, paroch, câte 10 cor., Maria Otelea, Ilie Tolciu, Paraschiva Hanea, Maria Anglița, Măriuța Drobota, câte 2 cor.,

Nicolae Benghea, 1 cor. 30 bani, Ana Anglița, Ioan Dobrota, Vasile Cazila, Gălea Camila, Anița Orlandea, câte 2 cor. Nicolae Chericu, Eva Chericu, Ioan Mordascan, Anica Mordascan, câte 1 cor. (Va urma.)

CRONICĂ.

Români cu revolvere. Vre-un șovinist din Timișoara scrie lui »Budapesti Hirl.« ca deregătoriile de acolo au băgat de seamă, că feciori români din acele părți cumpără »cu grămada« (tömegesen) revolvere. Gendarmeria — zice șovinistul — a confiscat singur din cercul Ciacovei 250 arme diferite. — Așa, va fi și aceasta vre-o minciună încornurată, ca cele cu rescoalele Românilor. De altcum a cumpăra și a avea la casă un revolver, e iertat ori și cui.

Domnișoară de-o sută de ani. În Stettin (Germania) trăiește o domnișoară, care acum a împlinit 100 de ani. Numele ei este Luiza Wolfram. Împăratul Germaniei i-a trimis o adresă de felicitare și un blid de porcelan, împodobit cu portretul său.

Ce face beția! Ioan Ceridean mergând către casă călțânit prin pădurea Moșniței, a adormit și l-au aflat înghețat.

Cutremur de pământ. În noaptea de Marți spre Miercuri săptămâna trecută a fost un cutremur de pământ în partea apuseană a Ungariei, pe la Győr, Nyitra etc. și în Austria. Aici cutremurul mai mare a fost la Brünn. La Nagyszombat s'au oprit ceasurile și clopotul din turnul pompierilor a sunat.

Fată arsă. În Hunedoara fetița de 10 ani a lui Sokander cetea sub o lampă acătată. Deodată s'a rupt cârligul și s'a spart lampa luând toc hainele fetiței. Ea de spaimă a fugit la uliță, unde un țeran român, care trecea pe acolo, a învăluit-o repede cu șumanul și așa a nădușit focul. Cu toate aceste fetița are rane grele de arsură.

Zăpadă mare. În munții Tatra (Ungaria) a nins săptămâna trecută mai multe zile de-a rândul, așa că zăpada, adunată de vânt, are înălțime de mai mulți metri.

Mulțumită publică. Subscrisul în numele credincioșilor din parochia Roșia de Secaș, aduc și pe aceasta cale mulțumita mea sinceră credincioșilor noștri Ioan Popa și soția Ioana Inonașiu, Simeon Inonașiu și soția Anica Medesiu, cari din lipsa lor — precum veduși din sânta Evanghelie — au procurat câte un rând întreg de vestminte bisericești în preț de 90 și 100 coroane.

D-zeu să le resplătească din visteriile bunătăților sale, ear' cetitorii acestor șire să se îndemne a urma în atari fapte spre mărirea atotputernicului Dumnezeu! Ioan Deac, par. gr.-cat. în Roșia de Secaș.

Omor. Sâmbătă seara la 7 ore în ajunul Crăciunului nostru în comuna Tarian (com. Bihor) s'a întâmplat un omor tragic între doi frați. Păr Ioan, ficior, s'a dus la fratele său Păr Lajos și fiind cam plin de spirit jidovesc a început a se certa; în urmă Păr Lajos a luat un par cu care l-a lovit în cap, după aceea preste mâni. Păr Ioan a luat-o la fugă și când era să sară gardul fratele său l-a ajuns și atâta la pârui în cap până a căzut mort la pământ, după aceea l-a pus pe o scară și l-a dus în curtea lui aruncându-l sub frăgar, unde între chinuri grozave noaptea și-a dat sufletul. Când a doua zi a eșit comisia afară și tăindu-l a aflat că puțin a fost clătuit la minte. Altcum era un bețiv, și l-a știut tot satul, căci și în luna trecută și-a aprins casa, acum umbla să aprindă casa fratelui său și să-l omoare. Fratele său Păr Lajos e prins.

Rugăm pe onorații și iubii nostri cetitori, cari nu 'și-au înnoit încă abonamentul, să se grăbească a-l înnoi în curând, ca să nu fim siliți a le opri trimiterea foi.

Casuri de moarte. Aurel Trif, a cărui repausare am amintit-o pe scurt în nrul trecut a fost un muncitor cinstit și zelos pe terenul gazetăriei. După absolvirea studiilor a intrat ca colaborator intern la »Dreptatea« în Timișoara, apoi a fost redactor la »Tribuna Poporului« din Arad, la »Tribuna« din Sibiu și dela 1900 colaborator intern la »Telegraful Român« având totodată și o parte a referadei dela esactoratul consistorial. A fost trei luni închis în temnița de stat din Seghedin, pedeapsă dictată în un proces al »Tribunei Poporului«.

Răposatul a suferit de mai mult timp de o boală de pept, care pe lângă toate îngrijirile ce îi s'au dat, i-a curmat firul vieții.

Familia a dat următorul necrolog:

Subscriși cu inima înfrântă de durere anunță tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că preaiubitul lor fiu, soț și frate Aurel Trif, colaborator intern al »Telegrafului Român«, după grele și îndelungate suferințe, împărtășit fiind cu sfintele taine a adormit în Domnul Joi, în 11 Ianuarie st. n. 1906, la orele 5 $\frac{1}{2}$, dimineața, în anul al 40-lea al vieții și al 3-lea al fericitei căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au transportat spre vecinică odihnă Sâmbătă, în 13 Ianuarie st. n. 1906, dela casa mortuară în cimiterul din sub. inferior (Poarta Turnului), Véd. Elisabeta Trif, preoteasă mamă, Elena Trif n. Muntean soție, Valeria m. Stanciu, Emilia m. Oprea, Ana m. Foltea, Axente Trif. învățător, surori și frate.

— Cu sufletul cuprinși de durere anunțăm mutarea dela cele pământești a scumpei noastre defuncte Ana Slăvescu n. Iancu, soție de preot, întemplată în 3/16 Ian. 1906, în anul al 61-lea al vieții și al 46-lea al căsătoriei. Inmormântarea s'a făcut în 6/19 Ianuarie c. în cimiterul din Mohu. Ioan Slăvescu soț, preot în numele număroaselor rudenii

Ucis din răsbunare. Cu câteva luni înainte a fost ucisă nevasta lui Ioan Crișan din Bocsig. Cu omorul a fost bănuieț Crișan și un prieten al său Constantin Miclăuș și au fost deținuți. Neputându-se dovedi vinovăția, zilele trecute au fost lăsați liberi și au plecat amândoi din Arad către casă. Crișan însă n'a sosit acasă și a fost găsit mort în drumul țării. Gendărmeria nu bănuiește cu omorul pe Miclăuș, ci pe rudeniile nevestei ucise a lui Crișan, cari l'ar fi ucis din răsbunare.

Reunlunea de înmormântare din Rășinar. Își va ținea adunarea generală ordinară, Duminecă în 8/21 Ianuarie 1906 la ora 1 d. a. în edificiul școlii.

Drept de târg. Comuna Curtea de Lângă Făget (Bănat) și-a câștigat dreptul de târg de săptămână, care se va ținea în fiecare Luni.

Focuri în Noemvrie. După statistica oficială în luna Noemvrie 1905 au fost 1082 de casuri de foc în Ungaria, în 893 de comune. Pagubele se urcă în total la un milion 664 mii 636 cor.

Representație teatrală s'a dat în ziua de Anul-nou (1/14 Ian. c.) din partea elevelor școlii de fete a »Asociației«, în sala festivă a muzeului »Asociației«. S'au jucat cu bun succes piesele: »Binelacerea resplătită« și »Clopotețul fermecat«. În pauze s'a executat de unele eleve piese de piano. Venitul e merit spre scop filantropic-cultural.

Concertul Corfeseu. Vineri în 26 Ian. 1906 s'a dat în Sibiu (Gesellschaftshaus) concertul dlui N. Cortescu, marele baritonist dramatic, care a obținut cele mai mare succese în Ungaria, Austria, Italia, România, Rusia, etc. cu binevoitorul concurs al d-nei Veturia Triteanu (canto) și al d-nei Minerva Brote (pian).

Din programul bogat al concertului amintim: a) Du bist die Ruh; b) Wanderer, de Schubert. G. Dima: »Doina« cântată de d-na Veturia Triteanu. — I. Murășan: Visul lui »Manole« din opera »Curtea de Argeș«. — Ambrosie Thomas: Duett din opera »Hamlet«, d-na Triteanu. N. Cortescu, — G. Dima: Mugur Mugurel etc. Acompaniare de clavier prin d-na Minerva Brote.

Vrea să fie vară. În 31 Dec. st. v. 1905 înspre seară — după cum ni-se scrie — în partea de mează-noapte și răsărit a boltei cerești s'a arătat în comuna Sânta-Mărie doi curcubeii în întreagă strălucirea lor, de așa încât se încrucișau unul pe altul, până când spre apus norii aveau un colorit roșu ca sângele. Vederea aceasta a durat mai multe minute. — Vrea să fie vară.

Dar pentru biserică. Pentru biserica gr. cat. română, ce este a se zidi de nou în Cluj, se fac neconținut dăruiri. Zilele trecute a dăruit cunoscutul mare filantrop din România, senatorul Stroe Belloescu 1000 cor. — Aci amintim, că noua biserică se va zidi în piața Séchény, la un loc foarte potrivit.

Petrecere în Căpâlna. La Anul-nou tinerimea din Căpâlna a aranjat o petrecere cu joc, veselă și bine cercetată. Aranjatori au fost dnii Ioan Păcală, Ioan Moga și Vas. Cornea.

Lucruri slabe. În comuna Tobol s'a ținut alegerea de jude comunal. Alegătorii toți au stat pe lângă doritul lor, dar' protopretorele, notarul și 7 oameni l-au eschis din candidare și a repus tot pe care a fost. Văzându-se oamenii înșelați și ruși de drept de alegere s'au dus 16 trăsuri la comitele suprem din Orade, care nici până azi nu le-a tăcut nimic. În ziua alegerii s'au încăierat oamenii la bătaie, ba în atâta s'au îndușmănit în olaltă că ziua la ameazi pușcă unul după altul mai ales tineretul, ear' noaptea își bat gardurile, dărîmă ferestrele, ba feciorasii blăstemați chiar se împung cu cuțitele. Altcum nu e mirare, căci numai eri alaltăieri este de când Tobolenii se numesc de omenie, căci înainte erau tot în sfadă și bătaie. Oare nu ar fi mai bine să domnească pacea între ei, căci și judele pus numai cîntele-a făcut de 6 ani de când stă în fruntea comunei lor. E român adevărat și înțelept.

Călimdarul cepelor. E datină la noi Românii, că în noaptea de Sân-Văsiu, înspre Anul-nou, între altele se cearcă și lunile anului, că vor fi ploioase ori secetoase? Spre acest scop se iau 12 coji de ceapă, însemnând cele 12 luni ale anului și în fiecare se pune sare în părți de potrivă. Lunile în ale căror coji în decursul nopții se topește și umezește sarea, vor fi ploioase, ear' unde sarea rămâne uscată, sunt secetoase.

Un cetitor al foaiei noastre, făcând în noaptea de Anul-nou aceasta probă, i s'a arătat următoarele: Ianuarie va fi mai mult umed, — Februarie uscat, — Martie foarte ploios și umed, — Aprilie umed — Mai puțin ploios și umed, — Iunie și Iulie mai mult ploioase — August și Septemvrie foarte ploioase, ear' Octomvrie Noemvrie și Dec. secetoase și uscate. Deci după profetirea călimdarului cepelor numai 4 luni vor fi în anul acesta secetoase, celelalte și prin urmare partea cea mai mare a anului, va fi ploioasă.

Judecătorii moderne. Acest epiteton ornans îl merită acum pe deplin judecătorii ungare în privința îmbunătățirii foarte esențiale pe terenul redactării actelor lor oficiale, căci — precum aflăm din izvor sigur — guvernul a înzestrat toate judecătoriile ungare în toată țara cu mașini de scris Original Re-

mington Standard. Se vorbește că înainte de ce a fost încredințată firma din Budapesta Glogowski & Co. (Audrassy-ut 12/a) cu această livrare importantă, ministerul de justiție a dispus să se facă probe cu 10 sisteme de mașini de scris diferite și mașinile de scris Original Remington Standard s'au dovedit cele mai acomodate. Cea mai bună probă cât de minunat s'au arătat aceste mașini de scris, o formează împrejurarea, că guvernul la început a comandat numai circa 100 mașini de scris, pe când numărul lor în urma continuelor comande ulterioare s'a urcat acum deja la 600. Noi înșine am avut ocaziune în cercul cetitorilor nostri să vedem în practică mașina de scris Remington și am fost în adevăr trapați văzând în ce măsură extraordinar de mare accelerează, simplifică și efinesc aceste mașini lucrările de birou față de scrierea cu mână. Firma numită trimite la dorință gratis și franco catalog de prețuri ilustrat și la cerere e gata, pe speșele sale proprii și fără silă de cumpărare, a pune pretutindenea în țară să funcționeze mașina de scris Remington.

12 1—1

Glume. În nrul trecut am anunțat cartea cu acest titlu de Romul Bortos, apărută la tipografia »Poporului Român« din Budapesta. Ea cuprinde 54 de anecdote din popor, bine alese și pline de humor. Limba e frumoasă populară, versificația bună. În unele locuri găsim descrieri figurative foarte frumoase. D. e. la pag. 55 eată cum descrie sosirea nopții:

Ziua 'și dăpănase în ghem
Razele ei luminoase
Și pe urmă 'i pânditoarea
Tainică și întunecoasă
Noaptea 'și întindea pe vale
Valurile ei de pânză. . .

Recomandând onor. cetitori această carte (Prețul 1 cor.) dăm din ea în nrul de azi anecdota »Țigani și racul«.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

M. D. în Cămp. »Călimdarul Poporului« nu-l trimitem cu rambursă, ci cu bani gata. Pune într-o convertă timbre de 45 fileri și 10 fileri pentru foaie, căci ai trimis numai 2 cor. 10 fil și trebuie 20 fil.

G. P. în D. C. »Foaia Pop.« costă acum pe an 4 cor. 40 bani, pe $\frac{1}{2}$ an 2 cor. 20 b. Te rugăm a trimite restul.

I. Fil. în Merg. Va veni în nrul viitor. Nu costă nimic.

I. I. în Părh. Cereți informații dela societatea »Inocențiu M. Clain« Blaj (Balázsfalva). — De publicat Vă rugăm să trimiteți.

N. G. Poate cu o cură de apă, căci se vede, că e de lipsă curățire de sânge.

P. G. în Runc. Mari mulțumite. Ne vom conforma în cât se poate dorințelor d-tale. Publicarea o începem în nrul viitor.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer.

Amatorilor de cacao și ciocoladă se recomandă:

Candol-Cacao

al lui Joan Hoff

care are cel mai mic conținut de grăsime, este deci foarte ușor consumabil, nu cauzează nici odată constipație, și pe lângă cel mai fin bun gust este extraordinar de ieftin.

Veritabil numai cu numele
Joan Hoff
și marca de suture »Lena«.

Pachete de $\frac{1}{4}$ kg 80 fl.
» $\frac{1}{2}$ » 50 »
Se capătă pretutindenea.

Băieții se desvoltă cu ea deosebit de bine și nu sufer de tulburări de mîstare.

Făină pentru
Copii

S'a valorat escelent în casuri de vărsare, catar de mațe, diaree etc.

În țeară și străinătate o recomandă multe mii de medici.

Cel mai bun nutremēt pentru băieți sănătoși și cari sufer de stomach.

Să capătă în farmacii și drogherii.

De-a lui
Kufeke

Fabrica de articli nutritivi diet. R. KUFKE

Viena I., și Bergedorf—Hamburg.

110 A 5-7

K. C. POPOFF
a legjobb **TEA** a vilagon.

Să poate căpeta la G. Scheyhing și Victor Onțiu, Sibiu etc. și la I. B. Tentsch, Sighișoara. Să fim atenți la banda RUSEASCĂ de vamă a pachetelor originale și la marca de scutire **K. & C.**
246 7—10

De închiriat.

Două odăi frumos mobilate, cu anti-sambră, în palatul Habermann sunt de închiriat numai decât. Informații mai de aproape la portir.
23 1—2

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpeta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru trimitere franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cîsnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Tentsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cîsnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săsesc: farmacia Lederhölger; Sighișoara: farmacia lui Ligner. Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimite 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco.
2 2—

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și due în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sînt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente în ori-ce culoare.

În urma unei praxe de mai mulți ani, sînt în stare a ținea concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă

HENRIC MELTZER

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Agentura Unio și întreprindere comercială Brașov, strada Porții 16.

Căutăm spre cumpărare păduri și moșii, fără considerare la mărime și calitate, mai departe cumpărăm drepturi de părți proporționale de pădure, mine, anticități de aur și argint, cum și alte obiecte, de însemnătate istorică.

Mijlocim cumpărarea și vînzarea a tot felul de imobile, de moșii, păduri, case și alte intravilane, mai departe produse, poame, animale de casă, cum și neguțătorii, fabrici, mori etc.

Mijlocim și esarîndarea de moșii, fabrici, mori, mine, neguțătorii.

Dela firme de fabrici avem reprezentanță directă pe întreg teritoriul Transilvaniei pentru drept de vînzare, exclusiv de casse, automobile, biciclete simple și cu motori, mașini agricole, articli tehnici, curele de mașini, uleiuri, mașini de cusut și de scris, mobile, instrumente musicale, icoane de părete, arme de vînat și juvaere — cari articli se pot cumpăra prin mijlocirea noastră cu numărare sau pe rate.

Luăm asupra noastră schimbarea de mașini vechi cu nouă, cum și mijlocirea de împrumuturi ieftine pentru cumpărare de mașini agricole.

Mijlocim aranjarea de biblioteci de cassă pe lângă plată în rate.

Mijlocim pe lângă condiții foarte avantajoase împrumuturi cu amortisație pe case și moșii, cum și convertirea de datorii vechi.

Primim însărcinarea de-a procura ori-ce articli nenumiți aci, de lipsă pentru moșii sau comercianți.

Dăm ajutor la afaceri de asigurare pentru încheierea de asigurări pe viață, contra focului, contra nenorocirilor, cu un cuvînt ori-ce asigurări, pe lângă apărarea necondiționată a intereselor partidei, ce e a să asigura.

La afaceri de procese, ce se pot ivi în jurul asigurărilor sau la ori-ce ram de vînzare și cumpărare sau la învoieli luăm asupra noastră întreprinderea iuriconsultului nostru, pe lângă asigurarea de rezultat favorabil până la posibilitate.

La întrebări în ori-ce direcție servim întotdeauna punctual gratuit cu deslușiri detaiate.

Cu deschiderea întreprinderii noastre am corespuns dorinței publicului și în timpul scurt, de când esistăm, am dus la îndeplinire bună însărcinări însemnate în toate direcțiile. Cerem și pe mai departe spriginul onor. p. t. public, în schimbul căruia și noi ne vom da silința, ca și până aci, a corespunde în toate privințele pretensiunilor onor. public.

285 6—

74
de distincții,
6
medalii de stat!

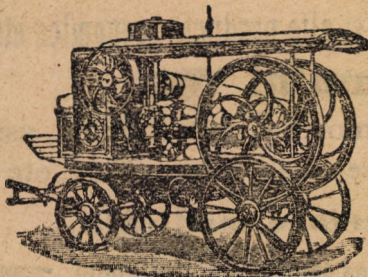
10.000
motoare, furni-
zate spre cea mai
mare mulțumită.

Filiala

fabricei de motoare din Drezda
(mai înainte Hille)

IGNAT GELLÉRT și SOȚ
Budapesta VI., Teréz körút Nr. 41.
Telefon 12-91.

Motoare de benzin, motoare de gaz, mo-
toare de ulei crud, motoare de spirit, mo-
toare de acetylen. Locomobile de benzin
pentru imblătit.

Motoare de gaz aspirator (generatori),
mașinele cari sunt cele mai moderne și mai
perfecte și dovedite, că mănarea lor costă
mai puțin.

Motorul de Drezda este fabricațiunea
recunoscută în ge-
neral de cea mai escelentă. Construcțiunea
probată de cea mai perfectă. Pregătit foarte
solid și punctual din materie aleasă de cea
mai bună.

Durabil! După folosință de mulți ani și
nu are lipsă de reparaturi. E
sigur la mână. Manipularea e foarte simplă.
Spesele de mână sunt cele mai favorabile.

Motoarele de Drezda se pot vedea
în lucrare în
numerate întreprinderi industriale și în eco-
nomiile domeniilor: în mori, cărămidării, in-
dustrii de lemne, în stabilimente de pompe,
în magazinele de nutreț economice, în lăptării,
la imblătit etc.

Furnisare specializată de întocmiri complete
(mori, pentru lucrări economice, construcții de
comunicație etc.)

Deslușiri și proiecte de spese se dau cu
plăcere. 278 7-15

Garanța cea mai mare!
Condiții de plată favorabile!

„CĂLINDARUL POPORULUI“.

A apărut:

„Călinarul Poporului“ pe 1906.

Cel mai bun și mai ieftin călinar românesc, cu cuprins bogat și felurit,
pregătit anume pentru trebuințele oamenilor dela țară. Afară de partea calenda-
ristică, cuprinde povești, poezii, anecdote și glume, articlii economiei,
găelturi etc. etc. și neîntrecutul:

Răvașul nostru

toate întâmplările mai însemnate de preste an, dela noi și din străinătate.

Călinarul e împodobit cu

18 ilustrațiuni alese

între cari minunatul chip al Catedralei ortodoxe române din Sibiu.

Prețul 40 fileri și porto 5 fileri.

Să afle de vânzare la librăria „Foi Poporului“ și la toate librăriile.

Fiii lui Maniu Lungu

Rășinari (com. Sibiiu) în Transilvania.

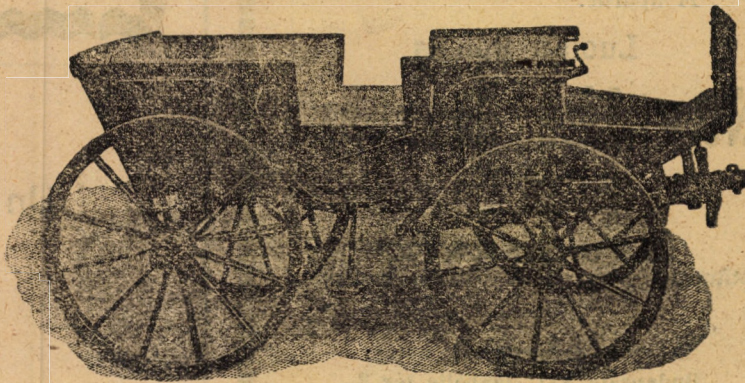
Atelier de rotărie și ferărie. — Deposit de căruțe și cară diferite.

Medalie de argint cl. I.
dela expoziția din Sibiiu 1881.

Diplomă de recunoștință
dela expoziția din Sibiiu 1902.

Intemeiat la 1860.

Ne permitem a atrage atențiunea onor. p. t. public asupra atelierului nostru de rotărie și
ferărie — înzestrat cu diferite mașini și aparate — în care se pregătesc de mai bine de 40 ani
căruțe și cară de diferite mărimi și construcțiuni.

Căruțele lucrate în atelierul nostru și-au eluat un renume bun, atât în țară, cât și în
străinătate și se disting prin trăinicia, forma plăcută și ușurința lor la mers.

Având deposit de materialul cel mai bun și având cunoștințe temeinice în branșa aceasta,
servim pe mușterii nostri cu marfă de cea mai bună calitate.

În depozitele noastre în totdeauna se află un număr însemnat de căruțe și cară gata după-
cum cer diferitele trebuințe.

Totodată avem onoare a Vă face cunoscut, că sunt unii neguțători, cari vând fabricate
străine sub firma noastră, dar sunt numai imitațiuni. Toate fabricatele noastre au marca.

Rugând onor public de numeroase comănde semnăm

Cu deosebită stimă

3 3-3

Fiii lui MANIU LUNGU.

Institut de credit funciar din Sibiiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-
ungară, se pot depune la toate tribuna-
lele ungare de stat drept cauciune și
vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri e plă-
tește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent

contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

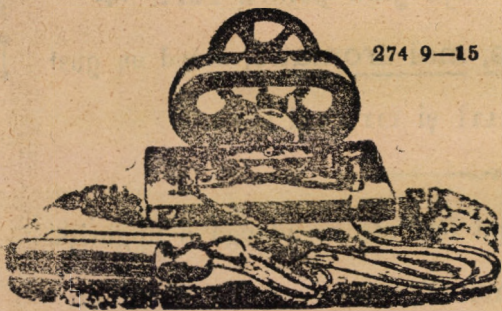
îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer

(săse depozite), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 6 1-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

274 9-15

„ELECTROPHOR“.

întinerire și prelungirea vieții prin aparatul
original american electro-medicinal, spre folo-
sința proprie.

Electricitatea este viață!

Toți oamenii slabi nu-i putem îndestul sfătui
a folosi acest aparat electric, de oare-ce electrici-
tatea întărește nervii, renoiește sângele, agerește
simțurile, contribuie la activitatea normală a sânge-
lui și a sistemului nerval, previne celor mai multe boale.

Așa vestește Dr. Bourg, membru al facultății
medicale din Paris: nu numai podagra, reumatismul,
gărciurile, histeria, astma s'au vindecat în sute de
cazuri prin electricitate și în toate cazurile s'au ușu-
rat, unde s'a folosit de geaba arta medicală, ci anumit
la toate îmbolnăvirile de nervi, durere de cap, co-
lică, tuiutul urechilor, lipsa de somn, hipohondric, în
special la hemoroide, într-o ușurare ca prin farmec
după câteva zile, une-ori chiar după câteva ore și
cu deosebire la boale femeiești dureroase bolnavii
au aflat aproape cu siguranță vindecare și ușurare și
pentru femei în stare binecuvântată. Prețul apara-
tului mic complet 20 cor. (Numai pentru cei foarte
simțitori). Prețul aparatului mare complet 80 cor.
(Pentru vindecarea boalelor cerbicoase). Expedarea
urmează trimițând banii înainte sau cu rambursă prin

Întreprinderea ELECTROPHOR
Budapesta VIII., strada Bezeredy 3.

Nr. 1313/905.

18 1-1

Publicațiune.

La cererea arăndașului actual comuna **Veștem**, ca persoană intermediatoare esarândeză pe calea licitațiunei publice ce se va ținea în 28 Ianuarie 1906 la 3 ore p. m. dreptul său de vânat de pe teritoriul comunal pe perioada din 28 Ianuarie 1906 și până în 31 Decembrie 1910.

Prețul strigării 100 cor. la an.

Vadiu 10%.

Condițiunile de licitațiune se pot ști în cancelaria comunală.

Primăria comunală:

Aureliu Moga,
notar.

Un culegător-tipograf

carele posedă 3 limbi și se pricepe și la lucrări tabelare, se acceptază numai decât, pe lângă minimul tarifar în

Tipografia G. MATHEIU

19 1-1

în Bistrița.

A apărut:

Lucian Bolcaș

Năvăliri Barbare

Novelă.

8 2-2

„LUCEAFĂRUL”

Institut tipografic și de editură, Budapesta.

Se poate comanda dela autor:

Budapesta VII., Izabella tér 3.

Prețul 1 cor. + 10 bani porto.

Cum în general e cunoscut, cele mai bune

lumini de ceară pentru biserică,

cum și

alte lumini de ceară, stearin, parafin și pentru economie,

mai departe

lumini de ceară subțiri (sirmă), lumini pentru pomeană, tămâie și smirnă,

de cea mai bună calitate și cu prețurile cele mai ieftine se capătă la

292 6-

Fabrica de lumini și săpun a lui

GUSTAV MELTZER

Strada Gușteriții Nr. 25.

Filială: Piața mică Nr. 29.

Sibiu (Nagyszeben).

Pene de pat
boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9.60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire se admite pe lângă rebonificare de porto.

11 1-6

Benedickt Sachsels, Lobes 184.

posta **Pilsen**, Boemia.

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA”

din Sibiu

17 6-52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și esplosiune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții:

83,697.147 coroane.

9,093.949 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 8,853.280 c. pentru capitale asigurate pe viață 3,380.658 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Un potolitor de sete
vara

Un încălzitor de stomac
iarna

:Enrilo: de Franck

Cel mai perfect adaos la cafea,

precum și înlocuitor fiind deja gata pentru fert,

este mai tare, mai bogat în culoare, mai aromatic, având un gust mai plin decât malțul și orzul!

Modul de întrebuințare: La $\frac{1}{4}$ litru apă ferbinte se adaogă o linguriță plină adică vre o 6 grame cafea „Enrilo”, care se ferbe 5 minute, lăsând apoi să stea după ferbere încă 5 minute spre a se limpezi. —

De întrebuințat cu sau fără :cafea boabe:!

D. X 6645 Ag. 05 I.

J. W. L.

Nu mai este beție

dacă folosim praful-Zoa, despre care au sosit din voie liberă mii de scrisori de mulțumită.

Praful Zoa se poate da în cafea, teie, în mâncare ori spirtuoase, fără ca să fie lipsă să știe cel-ce bea. Este absolut restricțios.

Praful-Zoa plătește mai mult decât toate vorbirile din lume despre abțință, de oare-ce el are efectul miraculos că face nesuferite beutorului spirtuoasele.

Zoa are efect așa de lin și sigur, încât îl poate da femeia, sora sau fiica fără ca să știe cel-ce îl ia și fără să aște, că ce i-a cauzat îndreptarea.

Zoa a împecat earăș mii de familii, a salvat mii de bărbați de rușine și desonoare, cari apoi au devenit cetățeni valoroși și oameni harnici de afaceri. A condus pe mulți tineri pe calea bună la noroc și a lungit viața la mulți oameni cu mai mulți ani. Prețul unei doze îndestulitoare pentru cura deplină cor. 10. Expediție discretă, liberă de porto, cu rambursă sau trimițând banii înainte. Comandele au a se adresa la depozitul general al

275 9-15

Întreprinderii Manhattan, Budapesta VIII., str. Bezeredy 3.

Cerneala de imprimat E. T. Gleitsmann, Dresda — Budapesta.